

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

PB-1321

[Total No. of Pages : 4

[6224]-403

S.Y. B.Com.

243 : BUSINESS ECONOMICS - II (Macro)
(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - IV)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *Q.No.1 and Q.No.6 are compulsory.*
- 2) *Solve any 3 questions from the remaining question No.2 to No.5.*
- 3) *Draw neat diagrams wherever necessary.*

Q1) A) Fill in the blanks. (Any 5)

[5]

i) _____ is the Secondary Function of Money.

[Store of value, Distribution of National Income, Liquidity Medium of Exchange]

ii) According to RBI Money Measures _____ is also called as Broad Money.

[M₁, M₂, M₃, M₄]

iii) _____ are most Gainers during the period of Inflation.

[Creditors, Salary earners, Investors, Consumers]

iv) _____ is mainly related with an upswing and downswing of economic activity over the specific time in economy.

[Inflation, Trade Cycle, Deflation, Investment]

v) When the government expenditure is exceeds than government Revenue, it called as _____.

[Surplus Budget, Balance Budget, Deficit Budget, Capital Budget]

vi) _____ tax is an example of Progressive Tax in India.

[VAT, GST, Income Tax, Custom duty]

P.T.O.

B) Match the following Pairs. [5]

Group - 'A'

Group - 'B'

i) Speculative demand for Money	a) GST
ii) Public debt	b) Cambridge equation
iii) Indirect Tax	c) Fiscal Measure
iv) Cash Balance Approach	d) Rate of Interest
v) Phase of Trade Cycle	e) Recession
	f) J.S. Clark

Q2) What is credit creation? Explain the process and limitation of credit creation of Commercial Banks. [15]

Q3) Define Inflation. Explain the various effects of inflation in detail. [15]

Q4) What is trade cycle? Explain the monetary measures to control on trade cycles. [15]

Q5) What is Public expenditure? Explain the causes of the increase in public expenditure. [15]

Q6) Write short notes on (Any 3) : [15]

- a) Importance of Public Debt
- b) Secondary Functions of Money
- c) Cost-Push Inflation
- d) Characteristics of Trade Cycles
- e) Types of Taxes

Total No. of Questions : 6]

PB-1321

[6224]-403

S.Y. B.Com.

243 : BUSINESS ECONOMICS - II (Macro)

व्यावसायिक अर्थशास्त्र - II (समग्र)

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना :
- 1) प्रश्न क्र. 1 ते प्रश्न क्र. 6 अनिवार्य आहेत.
  - 2) प्रश्न क्र. 2 ते प्रश्न क्र. 5 पैकी कोणतेही तीन सोडवा.
  - 3) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.
  - 4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्रश्न 1) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही 5) [5]
- i) ..... हे पैशाचे दुय्यम कार्य आहे.
(मूल्य संचयन, राष्ट्रीय उत्पन्न वाटप, तरलता, विनेमेयाचे माध्यम)
  - ii) आर.बी.आय. च्या पैशाच्या मोजमापानुसार ..... यास विस्तृत पैसा असेही म्हणतात.
(M_1 , M_2 , M_3 , M_4)
  - iii) चलनविस्तारांच्या कालावधित ..... हे अधिक नफा मिळविणारे आहेत.
(धनको, पगारी नौकर, गुंतवणूकदार, ग्राहक)
  - iv) ..... हे प्रामुख्याने अर्थव्यवस्थेतील विशिष्ट कालावधित होणाऱ्या आर्थिक क्रियांमधील चढ-उतरांशी संबधित आहे.
(चलनविस्तार, व्यापार चक्र, मंदी, गुंतवणूक)
  - v) जेव्हा सरकारचा खर्च हा सरकारच्या उत्पन्ना पेक्षा अधिक असतो तेव्हा त्यास ..... असे म्हणतात.
(वाढाव्याचे अंदाजपत्रक, संतुलित अंदाजपत्रक, तुटी चे अंदाजपत्रक, भांडवली अंदाजपत्रक)
  - vi) ..... कर हे भारतातील प्रगतिशील कराचे उदाहरण आहे.
(व्हॅट, जी.एस.टी., प्राप्तीकर, उत्पादन शुल्क)

ब) योग्य जोड्या लावा. [5]

गट - 'अ'

गट - 'ब'

i) सट्टेबाजीच्या हेतूने पैशाची मागणी	अ) जी.एस.टी.
ii) सार्वजनिक कर्ज	ब) केंब्रीज समीकरण
iii) अप्रत्यक्ष कर्ज	क) राजकोषीय उपाय
iv) रोखशिल्लख दृष्टीकोन	ड) व्याजदर
v) व्यापार चक्राची अवस्था	इ) घसरण
	फ) जे.एस. क्लार्क

प्रश्न 2) पतनिर्मिती म्हणजे काय? व्यापारी बँकाची पतनिर्मिती प्रक्रीया आणि मर्यादा स्पष्ट करा. [15]

प्रश्न 3) चलनवीस्ताराची व्याख्या द्या. चलनवीस्ताराचे विविध परिणाम सविस्तर स्पष्ट करा. [15]

प्रश्न 4) व्यापार चक्र म्हणजे काय? व्यापार चक्रांवर नियंत्रणाचे मौद्रीक उपाययोजना स्पष्ट करा. [15]

प्रश्न 5) सार्वजनिक खर्च म्हणजे काय? सार्वजनिक खर्चात वाढ होण्याची कारणे स्पष्ट करा. [15]

प्रश्न 6) टिपा लिहा. (कोणत्याही 3) [15]

- सार्वजनिक कर्जाचे महत्व
- पैशाची दुय्यम कार्ये स्पष्ट करा.
- खर्च-दाब चलन विस्तार
- व्यापार चक्राची वैशिष्ट्ये
- करां चे प्रकार

